

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ

09 січня 2020 р.

Київ

№ 11-р

Про визнання підтримки суб'єктів господарювання, зазначеної у повідомленні, такою, що не є державною допомогою відповідно до Закону

Антимонопольний комітет України (далі – Комітет), розглянувши повідомлення про нову державну допомогу, надіслане Сумською міською радою листом від 01.11.2019 № 06.01/8326 (вх. № 646-ПДД від 01.11.2019), подане на виконання статті 9 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» та за формою, що передбачена додатком 1 до Порядку подання та оформлення повідомлень про нову державну допомогу та про внесення змін до умов чинної державної допомоги, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 04.03.2016 № 2-рп, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 04.04.2016 за № 501/28631, зі змінами, затвердженими розпорядженням Комітету від 13.09.2018 № 18-рп, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 27.11.2018 за № 1337/32789, та подання Департаменту моніторингу і контролю державної допомоги від 28.12.2019 № 500-03/4522-п

ВСТАНОВИВ:

1. ПОРЯДОК ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ПІДТРИМКУ

- (1) Сумською міською радою листом від 01.11.2019 № 06.01/8326 (вх. № 646-ПДД від 01.11.2019), за реєстраційним номером у базі даних 24342, подано до Комітету повідомлення про нову державну допомогу.
- (2) Повідомлення прийнято до розгляду 15.11.2019.

2. ВІДОМОСТІ ВІД НАДАВАЧА ПІДТРИМКИ

2.1. Надавач підтримки

- (3) Сумська міська рада (далі – Сумська міськрада) (40030, майдан Незалежності, 2, м. Суми, ідентифікаційний код юридичної особи 23823253).

2.2. Отримувачі підтримки

- (4) Фізичні особи – підприємці.

2.3. Мета (ціль) підтримки

- (5) Метою (ціллю) підтримки є сприяння окремим видам господарської діяльності.

2.4. Очікуваний результат

- (6) Створення сприятливих умов для розвитку підприємницької діяльності.

2.5. Форма підтримки

- (7) Встановлення ставок єдиного податку.

2.6. Підстава для надання підтримки

- (8) Податковий кодекс України (далі – Кодекс).
- (9) Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні».
- (10) Рішення Сумської міської ради від 19.06.2019 № 5300-МР «Про встановлення фіксованих ставок єдиного податку для фізичних осіб-підприємців» (далі – Рішення № 5300-МР).

2.7. Тривалість підтримки

- (11) З 01.01.2020 до визначення рішення таким, що втратило чинність.

3. ІНФОРМАЦІЯ ЩОДО ПРОГРАМИ

- (12) Рішенням № 5300-МРР встановлено починаючи з 01.01.2020 такі фіксовані ставки єдиного податку на території об'єднаної територіальної громади міста Суми для фізичних осіб-підприємців, які застосовують спрощену систему оподаткування:

- для першої групи платників єдиного податку – 10 відсотків розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб, встановленого законом на 1 січня податкового (звітного) року, на всі види діяльності згідно з КВЕД ДК 009:2010, які дозволені для цієї групи платників Кодексу;

- для другої групи платників єдиного податку – 10 відсотків розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня податкового (звітного) року, на всі види діяльності згідно з КВЕД ДК 009:2010, які дозволені для цієї групи платників Кодексу;

- у разі здійснення платниками єдиного податку другої групи господарської діяльності на територіях більш як однієї сільської, селищної, міської ради, ради об'єднаної територіальної громади, застосовується максимальний розмір ставки єдиного податку – 20 відсотків розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня податкового (звітного) року.

Крім того, за інформацією, що надійшла до Комітету від Сумської міськради, станом на 01.06.2019 за даними державної податкової інспекції у місті Суми Головного управління ДФС у Сумській області, кількість фізичних осіб-підприємців другої групи платників єдиного податку у місті Суми складає 5245 осіб. Додатково Сумською міськрадою надано приклад розрахунку, згідно з яким середньорічна сума державної підтримки одній фізичній особі-підприємцю другої групи платників єдиного податку в місті Суми дорівнює 5007,6 грн на 2019 рік. Отже орієнтовний обсяг державної підтримки фізичних осіб-підприємців другої групи платників єдиного податку в місті Суми за рахунок встановлення зниженої ставки єдиного податку для платників другої групи, порівняно з максимальною, встановленою Кодексом, складатиме 26 264 862 грн.

(13) Крім того, Рішенням № 5300-МР встановлено, що інші елементи єдиного податку: платники податку, об'єкт оподаткування, база оподаткування, порядок нарахування та строки сплати податку, податковий (звітний) період, ведення обліку та подання звітності, відповідальність платника єдиного податку, а також особливості застосування ставок єдиного податку, визначено статтями 291-300 Кодексу.

4. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

(14) Відповідно до пункту 1 частини першої статті 1 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» державна допомога суб'єктам господарювання – підтримка у будь-якій формі суб'єктів господарювання за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів, що спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції, створюючи переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності.

(15) Отже, державна підтримка є державною допомогою, якщо одночасно виконуються такі умови:

- підтримка надається суб'єкту господарювання;
- державна підтримка здійснюється за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів;
- підтримка створює переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності;
- підтримка спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції.

(16) Частиною третьою статті 55 Господарського кодексу України встановлено, що суб'єкти господарювання залежно від кількості працюючих та доходів від будь-якої діяльності за рік можуть належати до суб'єктів малого підприємництва, у тому числі до суб'єктів мікропідприємництва, середнього або великого підприємництва. При цьому суб'єктами малого підприємництва є:

- фізичні особи, зареєстровані в установленому законом порядку як фізичні особи - підприємці, у яких середня кількість працівників за звітний період (календарний рік) не перевищує 50 осіб та річний дохід від будь-якої діяльності не перевищує суму, еквівалентну 10 мільйонам євро, визначену за середньорічним курсом Національного банку України;
- юридичні особи - суб'єкти господарювання будь-якої організаційно-правової форми та форми власності, у яких середня кількість працівників за звітний період (календарний рік) не перевищує 50 осіб та річний дохід від будь-якої діяльності не перевищує суму, еквівалентну 10 мільйонам євро, визначену за середньорічним курсом Національного банку України.

(17) Відповідно до пункту 24 частини першої статті 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» виключно на пленарних засіданнях сільської, селищної, міської ради вирішуються питання, зокрема, встановлення місцевих податків і зборів відповідно до Кодексу.

(18) Статтею 63 цього Закону визначено, що доходи місцевих бюджетів формуються за рахунок власних, визначених законом, джерел та закріплених у встановленому законом порядку загальнодержавних податків, зборів та інших обов'язкових платежів.

(19) Відповідно до статті 10 Кодексу до місцевих податків належить, зокрема, єдиний податок.

- (20) Відповідно до пункту 291.3. статті 291 Кодексу юридична особа чи фізична особа-підприємець може самостійно обрати спрощену систему оподаткування, якщо така особа відповідає вимогам, встановленим цією главою, та реєструється платником єдиного податку в порядку, визначеному цією главою.
- (21) Пунктом 291.4 статті 291 Кодексу встановлено, що суб'єкти господарювання, які застосовують спрощену систему оподаткування, обліку та звітності, поділяються, зокрема, на такі групи платників єдиного податку:
- 1) перша група – фізичні особи-підприємці, які не використовують працю найманих осіб, здійснюють виключно роздрібний продаж товарів з торговельних місць на ринках та/або провадять господарську діяльність із надання побутових послуг населенню і обсяг доходу яких протягом календарного року не перевищує 300000 гривень;
 - 2) друга група – фізичні особи-підприємці, які здійснюють господарську діяльність із надання послуг, у тому числі побутових, платникам єдиного податку та/або населенню, виробництво та/або продаж товарів, діяльність у сфері ресторанного господарства, за умови, що протягом календарного року відповідають сукупності таких критеріїв:
 - не використовують працю найманих осіб або кількість осіб, які перебувають з ними у трудових відносинах, одночасно не перевищує 10 осіб;
 - обсяг доходу не перевищує 1500000 гривень.
- (22) Відповідно до пункту 293.2 статті 293 Кодексу фіксовані ставки єдиного податку встановлюються сільськими, селищними, міськими радами або радами об'єднаних територіальних громад, що створені згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, для фізичних осіб - підприємців, які здійснюють господарську діяльність, залежно від виду господарської діяльності, з розрахунку на календарний місяць:
- 1) для першої групи платників єдиного податку – у межах до 10 відсотків розміру прожиткового мінімуму;
 - 2) для другої групи платників єдиного податку – у межах до 20 відсотків розміру мінімальної заробітної плати.
- (23) Водночас згідно зі статтею 264 Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом Сторони домовились, що вони застосуватимуть статті 262, 263 (3) або 263 (4) цієї Угоди з використанням як джерела тлумачення критеріїв, що впливають із застосування статей 106, 107 та 93 Договору про функціонування Європейського Союзу, зокрема відповідну судову практику Суду Європейського Союзу, а також відповідне вторинне законодавство, рамкові положення, керівні принципи та інші чинні адміністративні акти Союзу.
- (24) Відповідно до Повідомлення Європейської Комісії щодо поняття державної допомоги згідно зі статтею 107 (1) Договору про функціонування Європейського союзу (далі - ДФЕС, Договір) щодо фіксованих ставок податків для певних видів діяльності, встановлено наступне.
- (25) Застосування окремих положень, які не містять елементів дискреційного характеру, наприклад щодо розрахунку податку на прибуток за фіксованою ставкою, може виправдовуватися характером та загальною концепцією системи оподаткування, якщо

такі положення розроблені з урахуванням специфічних вимог бухгалтерського обліку або ролі земельних активів у певних галузях.

- (26) У таких випадках зазначені положення не мають вибіркового характеру за умови дотримання таких умов:
- фіксовані ставки застосовуються з метою запобігання диспропорційному адміністративному навантаженню на деякі типи суб'єктів господарювання, з огляду на їх розмір або сферу діяльності (наприклад, на компанії в галузі сільського господарства або рибництва);
 - встановлення фіксованих ставок для певних суб'єктів господарювання загалом не виражається у зменшенні податкового навантаження на таких суб'єктів порівняно з іншими суб'єктами господарювання та не надає переваг жодній категорії таких суб'єктів.
- (27) У розумінні статті 107 (1) Договору перевагою вважається будь-яка економічна вигода, яка була б недоступною для суб'єкта господарювання за звичайних ринкових умов, тобто за відсутності втручання держави.
- (28) На захід державної допомоги поширюється стаття 107 (1) ДФЄС, якщо він сприяє «окремим суб'єктам господарювання або виробництву окремих товарів». Отже, не всі заходи, які сприяють суб'єктам господарювання, відповідають критеріям допомоги, а тільки ті, що вибірково надають переваги окремим суб'єктам господарювання або категоріям суб'єктів господарювання чи окремим галузям економіки.
- (29) Заходи загального застосування, що не надають переваг лише окремим суб'єктам господарювання або окремим товарам, не підпадають під дію статті 107 (1) ДФЄС.
- (30) Матеріальна вибіркковість заходу передбачає, що він поширюється лише на окремих суб'єктів господарювання (їх групи) або окремі галузі економіки певної держави-члена.

5. ВИЗНАЧЕННЯ НАЛЕЖНОСТІ ЗАХОДУ ПІДТРИМКИ ДО ДЕРЖАВНОЇ ДОПОМОГИ

5.1. Надання підтримки суб'єкту господарювання

- (31) Відповідно до статті 291 Кодексу юридична особа чи фізична особа - підприємець може самостійно обрати спрощену систему оподаткування, якщо така особа відповідає вимогам, встановленим цією главою, та реєструється платником єдиного податку в порядку, визначеному цією главою. Пунктом 291.4 статті 291 Кодексу встановлено, що суб'єкти господарювання, які застосовують спрощену систему оподаткування, обліку та звітності, поділяються на відповідні групи платників єдиного податку.
- (32) Отже, отримувачі повідомленої підтримки є суб'єктами господарювання у розумінні Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».

5.2. Надання підтримки за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів

- (33) Пунктом 4 частини першої статті 1 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» встановлено, що місцеві ресурси - рухоме і нерухоме майно, кошти місцевих бюджетів, інші кошти, земля, природні ресурси, що є у

власності територіальних громад сіл, селищ, міст, районів у містах, об'єкти їх спільної власності, що перебувають в управлінні районних і обласних рад, майно, що належить Автономній Республіці Крим, управління яким здійснює Рада міністрів Автономної Республіки Крим.

- (34) Статтею 63 зазначеного Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» визначено, що доходи місцевих бюджетів формуються за рахунок власних, визначених законом, джерел та закріплених у встановленому законом порядку загальнодержавних податків, зборів та інших обов'язкових платежів.
- (35) Отже, повідомлена державна підтримка надається за рахунок коштів місцевих ресурсів у розумінні Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».

5.3. Створення переваг для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності

- (36) Статтею 293 Кодексу встановлено, що фіксовані ставки єдиного податку встановлюються сільськими, селищними, міськими радами або радами об'єднаних територіальних громад, що створені згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, для фізичних осіб – підприємців, які здійснюють господарську діяльність, залежно від виду господарської діяльності, з розрахунку на календарний місяць:
- 1) для першої групи платників єдиного податку – у межах до 10 відсотків розміру прожиткового мінімуму;
 - 2) для другої групи платників єдиного податку – у межах до 20 відсотків розміру мінімальної заробітної плати.
- (37) Рішенням № 5300-MPP встановлено в межах територіальної громади міста Суми такі ставки єдиного податку:
- для першої групи платників податку – 10 відсотків розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб, встановленого законом на 01 січня податкового (звітного) року, на всі види діяльності згідно з КВЕД ДК 009:2010, які дозволені для даної групи платників Податковим кодексом України;
 - для платників другої групи податку – 10 відсотків розміру мінімальної заробітної плати, на всі види діяльності згідно з КВЕД ДК 009:2010, які дозволені для даної групи платників Податковим кодексом України;
 - у разі здійснення платниками єдиного податку другої групи господарської діяльності на територіях більш як однієї сільської, селищної, міської ради, ради об'єднаної територіальної громади застосовується максимальний розмір ставки єдиного податку – 20 відсотків розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня податкового (звітного) року.
- (38) За таких умов встановлення Сумською міськрадою ставки єдиного податку в межах територіальної громади міста Суми відповідає положенням Податкового кодексу України, не містить вибіркового характеру та не надає переваг суб'єктам господарювання для провадження окремих видів господарської діяльності.

5.4. Спотворення або загроза спотворення економічної конкуренції

- (39) Враховуючи викладене, суб'єкти господарювання (фізичні особи - підприємці) не отримуватимуть переваги в результаті надання повідомленої підтримки у формі

встановлення ставок єдиного податку, що відповідно не покращуватиме їх конкурентну позицію, порівняно з іншими суб'єктами господарювання, які здійснюють або могли б здійснювати аналогічну господарську діяльність та не отримують такої підтримки. Отже, така підтримка не спотворює економічної конкуренції.

5.5. Віднесення підтримки до державної допомоги.

(40) Підтримка, яку буде надавати Сумська міськрада фізичним особам – підприємцям (платникам єдиного податку) на підставі Рішення № 5300-МР у формі встановлення ставок єдиного податку спрямована суб'єктам господарювання за рахунок місцевих ресурсів, не створює переваг для провадження окремих видів господарської діяльності та не спотворює конкуренції, отже, не є державною допомогою.

6. ВИСНОВКИ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ПОВІДОМЛЕННЯ

(41) Враховуючи наведене, підтримка, яку буде надавати Сумська міськрада на підставі Рішення № 5300-МР у формі встановлення ставок єдиного податку:

- для першої групи платників податку – 10 відсотків розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб, установленого законом на 01 січня податкового (звітного) року, на всі види діяльності згідно з КВЕД ДК 009:2010, які дозволені для даної групи платників Податковим кодексом України;
- для платників другої групи податку – 10 відсотків розміру мінімальної заробітної плати, на всі види діяльності згідно з КВЕД ДК 009:2010, які дозволені для даної групи платників Податковим кодексом України;
- у разі здійснення платниками єдиного податку другої групи господарської діяльності на територіях більш як однієї сільської, селищної, міської ради, ради об'єднаної територіальної громади застосовується максимальний розмір ставки єдиного податку – 20 відсотків розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня податкового (звітного) року;

не створює переваг для провадження окремих видів господарської діяльності та не спотворює конкуренції, а отже, не є державною допомогою у розумінні Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».

(42) Разом із тим варто зазначити, що встановлення ставок єдиного податку органами місцевого самоврядування здійснюється згідно з нормами чинного Податкового кодексу України, який було прийнято Верховною Радою України 02.12.2010.

(43) Відповідно до Прикінцевих та перехідних положень Закону всі надавачі державної допомоги протягом одного року з дня набрання чинності цим Законом зобов'язані подати Уповноваженому органу повідомлення про програми підтримки суб'єктів господарювання за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів, які існували на день набрання чинності Законом. Чинна державна допомога, що існувала на день набрання чинності цим Законом, яка відповідно до рішення Уповноваженого органу визнана недопустимою для конкуренції, має бути приведена у відповідність із цим Законом у строк, визначений Уповноваженим органом, але не більш як протягом п'яти років з дня набрання чинності цим Законом.

(44) Отже, встановлення органами місцевого самоврядування ставок зі сплати єдиного податку є чинною програмою підтримки суб'єктів господарювання за рахунок місцевих ресурсів, яка існувала на день набрання чинності Законом, а отже, у разі

приведення норм Податкового кодексу України у відповідність із вимогами Закону та положеннями acquis ЄС, рішення органів місцевого самоврядування щодо встановлення ставок із сплати єдиного податку, мають бути приведені у відповідність з Податковим кодексом України.

Відповідно до частини десятої статті 11 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» Антимонопольний комітет України може відкликати прийняте ним рішення, якщо воно прийнято на підставі недостовірної інформації, що призвело до прийняття необґрунтованого рішення, та прийняти нове рішення у порядку, встановленому цією статтею.

Враховуючи викладене, керуючись статтею 7 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтею 11 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» та пунктом 1 розділу IX Порядку розгляду справ про державну допомогу суб'єктам господарювання, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 12 квітня 2016 року № 8-рп, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 06 травня 2016 року за № 686/28816, Антимонопольний комітет України

ПОСТАНОВИВ:

Визнати, що підтримка, яку надає Сумська міська рада на підставі рішення Сумської міської ради від 19.06.2019 № 5300-МР «Про встановлення фіксованих ставок єдиного податку для фізичних осіб-підприємців» при встановленні ставок єдиного податку:

- для першої групи платників єдиного податку – 10 відсотків розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб, встановленого законом на 1 січня податкового (звітного) року, на всі види діяльності згідно з КВЕД ДК 009:2010, які дозволені для цієї групи платників Податковим кодексом України;
- для другої групи платників єдиного податку – 10 відсотків розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня податкового (звітного) року, на всі види діяльності згідно з КВЕД ДК 009:2010, які дозволені для цієї групи платників Податковим кодексом України;
- у разі здійснення платниками єдиного податку другої групи господарської діяльності на територіях більш як однієї сільської, селищної, міської ради, ради об'єднаної територіальної громади застосовується максимальний розмір ставки єдиного податку – 20 відсотків розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня податкового (звітного) року;

не є державною допомогою відповідно до Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».

В. о Голови Комітету

О. ПІЩАНСЬКА